

Наш шанс Солідарності

Події кількох останніх тижнів, що вивели величезну кількість підприємців на захист своїх економічних свобод, показали: українське суспільство стоїть на порозі важливого поворотного моменту. І було б дуже добре, щоб за допомогою різностороннього та глибокого зондування ми безпомилково визначили, що це за момент. Особисто мені він нагадує картину зародження польської «Солідарності». Щоправда, з 30-річним відставанням і з характерними для українських процесів ускладненнями, пов'язаними, як казав колись посол Єжи Бар, із «наближеністю до епіцентру ураження». Тому швидше це наш шанс Солідарності.

Підприємці висувають до влади цілком прагматичні вимоги. Тим, хто сьогодні виходить на вулиці з плакатами «Донбас — за спрощену систему податків» точно є що втрачати. А це вже зовсім інакша мотивація, ніж та, що вивела людей на Майдан 2004 року. Із їхніми політичними гаслами та енергією, яка незаслужено пролилася золотим дощем на незміцнілі голови політиків. Пролилася — і пішла в землю... не в пісок.

Продовжуючи «солідарну» аналогію, дуже важливо поєднати щойно зароджений рух підприємців із відповідним громадянським імпульсом. Створити запит на нову якість політики. Адже досі українці боролися за свої права фрагментарно: хтось — за пільги, хтось — за свободу слова. Така розпорошеність є однією з причин політичної поразки. Натомість нова якість політики означатиме боротьбу за повноту влади, політичних та економічних свобод для українців в Україні. Інакше, ми як сиділи всі ці роки на краю лави у власній хаті, так і сидітимемо.

Першими це мають зрозуміти передові люди в суспільстві. Серед них — журналісти, завдання яких — правильно використати свої можливості. Зіставити рух українських підприємців із «Солідарністю» — означає створити нову продуктивну модель сприйняття: люди інакше сприйматимуть те, за що вони борються та значно відповідальніше ставитимуться до своїх кроків. Важливо не розібрати цінність моменту на якісь побутові сюжети.

Утім, журналістика може піти й іншим шляхом — і продовжувати боротися за свободу слова для, так би мовити, свого приватного користування. Але в такому випадку треба розуміти: якщо журналіст тільки те й робить, що бігає за політиками та піарить їх, якщо протягом 20 років він так і не дотягнувся до рівня осмислення проблем власної країни, то хіба може такий журналіст претендувати на захист свободи слова з боку громадськості?

Свобода слова на рівні завдань своєї країни — ось що важить (...)

Лариса ІВШИНА, головний редактор «Дня»

Periódico «День». Листопад 2010 р.

<http://www.day.kiev.ua/318189/>